Hatósági ügy neve:	**Jogalap nélkül igénybevett ellátások költségeinek visszakövetelése**
A hatáskörrel rendelkező szerv neve, ügyfélfogadási cím, elérhetőség és nyitvatartási idő	Esetenként eltér: Jogalap nélkül felvett pénzbeli ellátás visszatérítése: ellátást folyósító szerv Jogalap nélkül felvett pénzbeli ellátás megtérítése: munkáltató székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) kormányhivatal egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szerve (a továbbiakban: egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szerv) Jogalap nélkül igénybevett egészségügyi ellátás költségeinek megtérítése: az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (a továbbiakban: OEP)
Eljáró szerv illetékességi területe	egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szerv: megye ill. főváros OEP: országos
Ügymenet	Jogalap nélkül felvett pénzbeli ellátás visszatérítése Jogalap nélkül felvett pénzbeli ellátás megtérítése Jogalap nélkül igénybevett egészségügyi ellátás költségeinek megtérítése Pénzbeli ellátás előlegének visszafizetése
Tájékoztatás az ügyfelet megillető jogokról és az ügyfelet terhelő kötelezettségekről	
Az ügyintézés határideje	az eljárás hivatalból történő megindításának napjától számított 30 nap Felhívjuk azonban a figyelmet, hogy a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő nem számít be az ügyintézési határidőbe. Jogalap nélkül felvett ellátás visszafizetésére a felvételtől számított 90 napon belül lehet kötelezni azt a biztosítottat, akinek az ellátás jogalap nélküli felvétele nem felróható.

Jogalap nélkül felvett pénzbeli ellátás visszatérítése

Különböző okokból előfordulhat, hogy valaki – akár önhibáján kívül is – jogalap nélkül kap pénzbeli egészségbiztosítási ellátást: táppénzt, terhességi-gyermekágyi segélyt, gyermekgondozási díjat. A jogalap nélkül kifizetett ellátás összegét azonban az egészségbiztosító az alábbiak szerint valamely jogcímen visszaköveteli.

Aki az egészségbiztosítás ellátásai közül a pénzbeli ellátást (táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyed), baleseti táppénzt vagy utazási költséghez nyújtott támogatást jogalap nélkül vett fel, köteles azt visszafizetni, ha erre a felvételtől számított kilencven napon belül írásban kötelezték. Az ellátás felvételét követő kilencven napon túl azonban már csak attól a személytől lehet visszakövetelni az ellátás összegét, akinek az ellátás felvétele felróható, a felvett ellátás kifizetésétől számított öt éven

belül (bűncselekmény esetén a büntethetőség elévüléséig). Az 1000 forintot meg nem haladó összegű visszafizetési kötelezettség esetén a visszafizetésre irányuló eljárást az egészségbiztosítónak nem kell lefolytatnia.
A felróhatóság okán visszafizetésre kötelezett személyt a visszafizetésre előírt összeg után a követelés érvényesítése idején érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű kamatfizetési kötelezettség is terheli. A kamatot nem kell felszámítani, ha összege az 1000 forintot nem éri el, a kamat- és késedelmipótlék-tartozást pedig nem kell behajtani, ha a kötelezett terhére nyilvántartott követelés összege az 1000 Ft-ot nem haladja meg.

A jogalap nélkül felvett pénzbeli ellátást és baleseti táppénzt ún. visszafizetésre kötelező határozat kibocsátásával érvényesíti az ellátást folyósító szerv.
A jogalap nélkül felvett táppénzt, baleseti táppénzt elsősorban táppénzből, baleseti táppénzből kell levonni, azzal, hogy a levonás a táppénz, baleseti táppénz harminchárom százalékát nem haladhatja meg. A levonással meg nem térült, illetőleg a túlfizetés összegére tekintettel csak hosszabb idő alatt megtérülő követelés összegét a keresetből is le lehet vonni.

A levonást a visszafizetésre kötelező határozat jogerőre emelkedése után lehet megkezdeni
Ha az egészségbiztosító az ellátásból nem tudja levonni a követelését, és inkasszóval sem tudja érvényesíteni azt, akkor az adóhatóság a követelést adók módjára hajtja be.

Méltányos esetben a visszakövetelt összeget és a kirótt kamatot az eljáró egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szerv – kérelemre – mérsékelheti, elengedheti, vagy részletfizetést engedélyezhet.

Pénzbeli ellátás előlegének visszafizetése

Amennyiben az igényelt pénzbeli ellátás összege az elbíráláshoz szükséges adatok hiánya miatt 30 napon belül nem határozható meg, az igénylő részére végzésben előleg megállapítására kerül sor. A pénzbeli ellátás összegébe a folyósított előleg összegét be kell számítani.

Amennyiben az igénylő a pénzbeli ellátás iránti kérelmét visszavonja, a folyósított előleget felróhatóságra való tekintet nélkül, a visszafizetésre kötelező határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül köteles visszafizetni.

Amennyiben az ellátást folyósító szerv az előleg folyósítását követően megállapítja, hogy az igénylő az igényelt pénzbeli ellátásra nem jogosult, az igénylő köteles a folyósított előleget felróhatóságra való tekintet nélkül, a visszafizetésre kötelező határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül visszafizetni.

Amennyiben az előleg folyósítását követően az ellátást folyósító szerv megállapítja, hogy az igénylő részére a pénzbeli ellátás a folyósított előleg összegnél alacsonyabb összegben jár és az a megállapított ellátás összegébe nem számítható be, az igénylő köteles a különbözetet felróhatóságra való tekintet nélkül, a visszafizetésre kötelező határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül visszafizetni.

Jogalap nélkül felvett pénzbeli ellátás megtérítése

Abban az esetben, ha a jogalap nélkül felvett ellátást az előzőek szerint az azt igénybevett személytől nem lehet visszakövetelni, akkor a foglalkoztató, egyéb szerv vagy az egészségügyi szolgáltató köteles megtéríteni a jogalap nélkül felvett ellátást, ha az ellátás jogalap nélküli megállapítása, illetőleg folyósítása mulasztásának vagy a valóságtól eltérő adatszolgáltatásának következménye.
Az 5000 forintot meg nem haladó összegben megállapított megtérítési kötelezettség esetén a megtérítésre irányuló eljárást az egészségbiztosítónak nem kell lefolytatni.
Ha az ellátás jogalap nélküli megállapításáért, illetőleg felvételéért a foglalkoztatót, egyéb *szervet vagy az egészségügyi szolgáltatót és az ellátásban részesülőt is* felelősség terheli, a jogalap nélkül felvett ellátást a foglalkoztató és a biztosított *közrehatása arányában* térítik meg, de ha a közrehatások aránya nem állapítható meg, a felelősség egyenlő arányban állapítható meg. Ebben az esetben is érvényesül az a szabály, hogy ha a biztosítottat terhelő, 1000 forintot meg nem haladó összegű a visszafizetési kötelezettség, akkor a visszafizetésre irányuló eljárást az egészségbiztosítónak nem kell lefolytatnia.

Ha az ellátás jogalap nélküli megállapításáért, felvételéért több foglalkoztatót, szervet vagy egészségügyi szolgáltatót terhel felelősség, a jogalap nélkül felvett ellátás összegének megtérítéséért *egyetemlegesen* felelnek.
A követelés a felvett ellátás kifizetésétől számított öt éven belül (bűncselekmény esetén a büntethetőség elévüléséig) érvényesíthető.

Kamatfizetés
A megtérítésre kötelezett személyt a megtérítésre előírt összeg után a követelés érvényesítése idején érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű kamatfizetési kötelezettség terheli, a pénzbeli ellátás folyósításának napjától (ha a kifizetőhellyel rendelkező foglalkoztatót terheli az általa folyósított ellátás megtérítése, a kamatot az ellátás fedezetének az egészségbiztosító által történt átutalását követő harmadik naptól kell felszámítani). A kamatot és késedelmi pótlékot nem kell felszámítani, ha az összege az 1000 forintot nem éri el.

Méltányos esetben a kirótt kamatot az eljáró egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szerv– kérelemre – mérsékelheti, elengedheti vagy részletfizetést engedélyezhet.

Igényérvényesítés formája
A megtérítési igényt ún. megtérítésére kötelező **fizetési meghagyással** érvényesíti a foglalkoztató (felelős egyéb szerv) székhelye, telephelye szerint illetékes egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szerv. Amennyiben a biztosított felelőssége is megállapítható, ezért visszafizetésre őt is kötelezik, akkor a visszafizetésre kötelező határozatot a foglalkoztató (felelős egyéb szerv) székhelye szerinti egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szerv hozza meg.
A fizetési meghagyásban részletesen szerepel a követelés jogalapja, az egyes ellátások tételes költségei, és az azok után felszámított kamat is. A fizetési meghagyás a közléssel jogerőssé válik (a fizetési meghagyás fellebbezéssel meg nem támadható hatósági határozat), és ha a kötelezett a fizetési határidőig (közlést követő 15 nap) nem teljesíti a követelést, az egészségbiztosító a kötelezett bankszámlájáról inkasszóval, vagy a kötelezett munkabéréből, egyéb rendszeres járandóságából érvényesíti a követelést, de ha ez sem vezet eredményre, az adóhatóságnál kezdeményezheti a végrehajtást.

A fizetési meghagyás ellen nem lehet közigazgatási szervhez fellebbezni, hanem a kézbesítést követő 30 napon belül – jogszabálysértésre hivatkozva – a közigazgatási és **munkaügyi bíróságtól** a határozat felülvizsgálatát lehet kérni.
A bírósági felülvizsgálatra az a közigazgatási és munkaügyi bíróság az illetékes, amelynek területén az egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szerv határozatát megtámadó fél (felperes) belföldi lakóhelye (ennek hiányában tartózkodási helye), jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetében a szervezet székhelye található.

Jogalap nélkül igénybevett egészségügyi ellátás költségeinek megtérítése

Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár ellenőrzi az egészségügyi szolgáltatások igénybevételét.
Ennek keretében összesíti a beteg által társadalombiztosítási támogatással igénybe vett egészségügyi szolgáltatásokat. Az összesítés érdekében a személyes- és egészségügyi adataira vonatkozóan adategyeztetést is kezdeményezhet a beteggel a lakó- vagy tartózkodási helyén, aki köteles ebben közreműködni, illetve, helyszíni ellenőrzést is végezhet.
Ha az adategyeztetés, helyszíni ellenőrzés során az érintett beteg az egészségbiztosító által megállapított összesítésben szereplő valamely egészségügyi szolgáltatás igénybevételét vitatja, az OEP az adott egészségügyi szolgáltatást rendelő, illetve az azt nyújtó egészségügyi szolgáltatónál rendelkezésre álló dokumentációt is ellenőrzi.

Ha az igénybe vett ellátások összesítése, illetve az adategyeztetés során az egészségbiztosító megállapítja, hogy a beteg jogalap nélkül és felróhatóan vette igénybe a gyógyszer, gyógyászati segédeszköz vagy a gyógyászati ellátás árához nyújtott támogatást, akkor köteles lesz azt megtéríteni (közgyógyellátás esetén pedig a közgyógyellátás keretében kifizetett összeget is).
Az adategyeztetés, helyszíni ellenőrzés után az OEP ún. megtérítésre kötelező határozattal, a támogatás igénybevételétől számított 5 éven belül (bűncselekmény esetén a büntethetőség elévüléséig) érvényesíti a követelést.

Jogalap nélkül veszi igénybe az egészségügyi ellátást az is, aki az **Európai Egészségbiztosítási Kártyával** (vagy az azt helyettesítő nyomtatvánnyal), vagy a közösségi rendelet szerinti egyéb nyomtatvánnyal úgy vett igénybe egészségügyi szolgáltatást valamely EGT tagállamban, hogy nem volt jogosult annak igénybevételére. Az így igénybevett egészségügyi szolgáltatás E. Alapot terhelő költségeit a szolgáltatás igénybevételétől számított 5 éven belül (bűncselekmény esetén a büntethetőség elévüléséig) köteles megtéríteni az EU kártyát felhasználó személy.

A magánszeméllyel szemben jogalap nélkül igénybe vett ellátás megtérítése címen fennálló követelést az egészségbiztosító – kérelemre – méltányos esetben mérsékelheti, elengedheti vagy részletfizetést engedélyezhet.

JOGSZABÁLYOK

1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól
érintett szakaszok: 38/B. § 39/B. 52/A. § 66. § 68/A. § (2), 68/B. § 70. § (1) a), c) (2)–(3) 71–72. §.75/A. § 77. § (3)

217/1997 (XII. 1.) Korm. rendelet a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. tv végrehajtásáról
érintett szakasz: 1. § (4)–(5) (8) 49. § (1)–(3) (5) a) 49/A.–49/B. §

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény

1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról
érintett szakasz: 341. §